

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610- **397183**
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-41831)

GÜNLÜDÜR
22 Nisan 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA **7/41831**
G.K.125

İlgi : 17/03/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1817456 sayılı yazınız.

Şırnak Milletvekili Sayın Nevroz UYSAL ASLAN'ın tarafıma tevcih ettiği 7-41831 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: 7-41831 Esas Numaralı Önerge Cevabı (2 Sayfa)

**ŞIRNAK MİLLETVEKİLİ SAYIN NEVROZ UYSAL
ASLAN'IN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN
CEVAPLAR**

**DÖNEM
28-4**

**ESAS NO
7-41831**

Ülkemizin herhangi bir ilinde bulunan maden ruhsat alanlarının o ilimizin yüz ölçümüne oranına ilişkin bilgiler, sürdürülebilir madencilik ilkesinin en önemli bileşeni olan Türkiye Geneli Rehabilitasyon Edilmiş Maden Sahaları ile Madencilik Sosyal Sorumluluk Faaliyetlerinin Tespiti Projesi (TÜRMES) kapsamında Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (MAPEG)'in internet sayfasındaki "TÜRMES Bilgi Haritası" başlığı altında kamuoyuyla paylaşılmaktadır.

Bununla birlikte maden sahalarında arama ve işletme ruhsat süreçlerinden sonra ruhsat sahipleri tarafından madencilik faaliyetlerine başlanabilmesi için "işletme izni" alınması gerekmekte olup, mevcut sahaların çok küçük bir alanına tekabül eden ve fiili olarak madencilik faaliyetinin yürütüldüğü alanı ifade eden işletme izinli alanlarda faaliyete başlanabilmesi için izin alanına yönelik olarak 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 7'nci maddesinde belirtilen; mülkiyet izninin (orman/mera/tapulu arazi vb.), ÇED Belgesi'nin, İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı'nın ve ilgili Bakanlık/Kurumlardan alınması zorunlu olan diğer tüm izinlerin (Sit, Milli Parklar, Turizm Bölgeleri Alanları ve Merkezleri ile Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri ve duyarlı bölgeler için vb.) tamamlanması gerekmektedir.

Yapılacak olan madencilik faaliyetinin çevreye olan etkilerinin yerel halkla beraber ilgili kurumlarca etraflıca değerlendirildiği söz konusu izin süreçlerini tamamlayamayan hiçbir ocağın açılmasına ise Bakanlığımızca müsaade edilmemekte olup, bu bağlamda tek başına arama ve/veya işletme ruhsatına sahip olunması fiili olarak madencilik faaliyetlerinin başlatılabilmesi için yeterli olmamaktadır.

Bu bilgiler ışığında; Şırnak ilimizde bulunan mevcut ruhsatlar II-A, II-B ve IV. grup madenler olup, söz konusu ruhsatların arama ve işletme ruhsatlarına göre ilçe dağılımı aşağıdaki tabloda yer almaktadır. Şırnak ilimizde fiili madencilik yapılan alanların toplamının il yüz ölçümüne oranı %0,29 düzeyindedir.

İlçe	Arama Ruhsat Sayısı	İşletme Ruhsat Sayısı
Beytüşşebap	29	8
İdil	1	2
Merkez	28	19
Silopi	19	11
Uludere	30	26
Cizre	-	4

Şırnak ilimizde Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) uhdesinde bulunan 26 adet petrol arama ruhsatının toplam alanı 921.503 hektar, 2 adet petrol işletme ruhsatının alanı ise 30.119 hektardır.

Bununla birlikte yürütülen faaliyetlerin çevresel etkilerine ilişkin olarak; Türk Petrol Kanunu Uygulama Yönetmeliği (TPKUY)'nin 46'ncı maddesi; "*Petrol hakkı sahipleri, petrol işlemlerinin her safhasında; petrol varlığının korunması, savurganlığın önlenmesi, petrol sahalarının iyi niyetle işletilmesi iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması ile çevrenin ve kültür varlıklarının korunmasına ilişkin mevzuata uygun olarak gerekli önlem ve tedbirleri almakla yükümlüdürler. İnsan sağlığını tehlikeye sokacak, doğaya, çevreye ve kültür varlıklarına zarar verecek şekilde faaliyette bulunamazlar.*" hükmüne amir olup, yanı sıra 6491 sayılı Türk Petrol Kanunu'nun 40'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan: "*Petrol hakkı sahibi ve yüklenicileri tarafından yürütülen petrol işlemleri her safhasında Genel Müdürlük personeli tarafından izleme ve yerinde denetime tabi tutulabilir.*" hükümleri gereğince, yürütülen faaliyetler hem petrol hakkı sahibi şirketlerden alınan haftalık, aylık ve yıllık raporlarla hem de mahallinde yapılan tetkiklerle yerinde izlenmekte ve denetlenmektedir.

Diğer taraftan Petrol hakkı sahibi şirketlerin sahibi oldukları ruhsat sahalarında yürüttükleri sondaj faaliyetlerine ilişkin Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) süreçleri Çevre, Şehircilik ve İklim

ŞIRNAK MİLLETVEKİLİ SAYIN NEVROZ UYSAL
ASLAN'IN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN
CEVAPLAR

DÖNEM
28-4

ESAS NO
7-41831

Değişikliği Bakanlığı tarafından yürütülmekte ve yürütülecek faaliyete ilişkin etraflıca değerlendirme bu Bakanlık tarafından gerçekleştirilmektedir.

Öte yandan; Maden Kanunu'nun 7. maddesinin ikinci fıkrasında; “Özel çevre koruma bölgeleri, 9/8/1983 tarihli ve 2873 sayılı Milli Parklar Kanununa göre korunan alanlar, sulak alanlar, yaban hayatı koruma ve geliştirme sahaları, ormanlar, 12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununa göre ilan edilen kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri, turizm merkezleri, 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanununa göre korunması gerekli alanlar, birinci derece askeri yasak bölgeler, 1/5000 ölçekli imar planı onaylanmış alanlar, 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında kalan sit alanları ile madencilik amacı dışında tahsis edilen ve Genel Müdürlük tarafından uygun görüş verilen elektrik santralleri, organize sanayi bölgeleri, endüstri bölgeleri, petrol, doğal gaz ve jeotermal boru hatları gibi yatırım alanlarına ait koordinatlar ilgili kurumlar tarafından Genel Müdürlüğe bildirilir.” hükmü yer almaktadır.

Söz konusu mevzuat hükmü kapsamında Şırnak ilimiz sınırları içerisinde bugüne kadar MAPEG’e milli park, tabiat parkı, tabiat anıtı ve yaban hayatını geliştirme sahası statüsünde bulunan bir özel izin alanının bildirilmediği tespit edilmiştir.

Önergede yer alan ve diğer bakanlıkların görev alanına giren hususlara ilişkin bilgilerin ilgili kurum/kuruluşlardan alınmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.